

2021Z16950

Vragen van de leden **Michon-Derkzen**, **Brekelmans** en **Rajkowski** (allen VVD) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Buitenlandse Zaken over *het bericht ««Hoe China met de Nederlandse politie meekijkt»»* (ingezonden 1 oktober 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht ««Hoe China met de Nederlandse politie meekijkt»»?¹

Vraag 2

Klopt het dat de Nederlandse politie drones van het Chinese bedrijf Da Jiang Innovations (DJI) inzet? Zo ja, voor welke taken precies? Waarom is er gekozen voor drones van dit bedrijf?

Vraag 3

Is de aanschaf en het gebruik van drones van Da Jiang Innovations door de politie voorafgegaan door een risico- en veiligheidsanalyse? Zo ja, zijn daarbij (digitale) veiligheids- en privacyexperts geraadpleegd over het verzamelen van persoonsgegevens? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Klopt het dat de Nederlandse inlichtingendiensten hebben geconstateerd dat China een offensief cyberprogramma heeft tegen de Nederlandse nationale belangen? Hoe beoordeelt u het gebruik van drones van Da Jiang Innovations in dat licht? Deelt u de mening dat het onwenselijk is om voor politiewerk afhankelijk te zijn van Chinese hardware/IT-producten?

Vraag 5

Klopt het dat Chinese bedrijven volgens de Chinese wet verplicht zijn om data af te staan aan hun overheid? Deelt u de mening dat het uit veiligheids-oogpunt zeer onwenselijk is dat er door de Nederlandse overheid IT-producten worden afgenomen bij een bedrijf dat data deelt met de Chinese overheid?

¹ Website Trouw, 30 september 2021 (<https://www.trouw.nl/buitenland/hoe-china-met-de-nederlandse-politie-meekijkt-b3300703/>)

Vraag 6

Wordt er bij het inzetten van drones van Da Jiang Innovations door de politie gebruikgemaakt van eigen software of gebruikt de politie DJI-bedrijfssoftware? Bent u op de hoogte van de veiligheidsrisico's van het gebruik van DJI-software? Gebruikt de politie speciale overheidsdrones?

Vraag 7

Bent u bereid om preventieve maatregelen te nemen die de risico's op Chinese spionage beperken? Bent u bereid hiervoor onderzoek te laten doen naar het gebruik door de politie van drones van Da Jiang Innovations? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Hoe beschouwt u het feit dat Defensie vanwege veiligheidsrisico's reeds geen gebruik meer maakt van DJI-drones? Hoe beschouwt u in dat licht het gebruik van DJI-producten door de politie?

Vraag 9

Bent u bekend met het feit dat drones van DJI sinds 2020 niet meer gebruikt worden door de Verenigde Staten vanwege veiligheidszorgen en dat Japan dit overweegt? Hoe beoordeelt u dit? Heeft u hierover contact gehad met de VS en Japan? Zo nee, bent u bereid hierover contact op te nemen?

Vraag 10

Is er binnen de NAVO of de EU gesproken over de veiligheid van het gebruik van deze drones? Gebruiken NAVO-bondgenoten en EU-lidstaten deze drones voor politie-, militaire of andere doeleinden?

Vraag 11

Zijn er Europese landen die drones van een bedrijf uit een EU-lidstaat of OESO-land inzetten voor vergelijkbare taken als waar de Nederlandse politie de DJI-drones voor inzet? Zo ja, kunt u aangeven welke landen dit zijn en uit welke landen de bedrijven komen die ook drones in deze categorie produceren?

Vraag 12

Hoe beoordeelt u het risico dat China de data van drones gebruikt voor het analyseren van Nederlandse (vitale) infrastructuur? Deelt u de inschatting van experts dat deze informatie zeer interessant is voor China?

Vraag 13

Ziet u een gevaar van het gebruik van DJI-drones voor bijvoorbeeld Oeigoeren in Nederland, gezien het feit dat China gezichtsherkenningsoftware gebruikt om Oeigoeren te onderdrukken en ook de diaspora in Nederland onder druk zet?

Vraag 14

Heeft u in algemene zin diplomatiek contact met China over de dataveiligheid van Chinese technologie voor Nederlandse gebruikers? Zo ja, wat is hierbij de Nederlandse inzet?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Kathmann (PvdA), ingezonden 30 september 2021 (vraagnummer 2021Z16860).